

RECENZII

PROIECTAREA DIDACTICĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL SUPERIOR,
autor prof. univ. Vladimir Guțu

Cum să faci ceea ce poți mai bine, pornind de la ceea ce ai și acolo unde ești – este algoritmul care și-l propune spre realizare cartea „Proiectarea didactică în învățământul superior” semnată de bunul cunoscător al acestui domeniu Vladimir Guțu.

Anunțată drept *Ghid metodic*, lucrarea elucidează, în cele cinci capitole, parcursul complex al proiectării didactice în învățământul superior: *Conceptualizarea proiectării didactice, Proiectarea curriculară, Proiectarea strategiilor didactice, Proiectarea evaluării rezultatelor academice*, inclusiv proiectarea relaționării cadru didactic–student prin componenta *comunicare eficientă*.

Fiecare capitol respectă formatul de bază al unei activități didactice de calitate: subiectele reflectate, obiectivele urmărite, conținutul de bază și probe/sugestii/cadre de aplicare.

Conținutul lucrării satisface căutările și preocupările de documentare, cercetare și implementare ale profesorilor, doctoranzilor, masteranzilor și studenților. În capitolul I sîntem expuși unei viziuni de ansamblu asupra concepțiilor moderne despre curriculum: învățarea sistemică; învățarea centrată pe student; focalizarea asupra comprehensiunii și ameliorării societății; centrarea pe procesul de elaborare (dezvoltare a unui curriculum formal care ar permite studenților să atingă obiectivele); perspectiva sistemică-holistică și articularea multitudinii componentelor proceselor

de învățământ ce conduc spre realizarea finalităților educaționale. Concepte precum *modele structurale ale curriculumului, planuri procesuale și produse curriculare; niveluri de integrare (monodisciplinaritate, pluridisciplinaritate, interdisciplinaritate, transdisciplinaritate) - se integrează în funcție de CE și CÎT; structuri și tipologii curriculare, conținut curricular universitar* - sînt prezentate explicit, în manieră sintetică, în forme grafice ușor de reținut, dar și pretabile la extindere și completare apropiat nevoilor individuale de cunoaștere și predare sau cercetare.

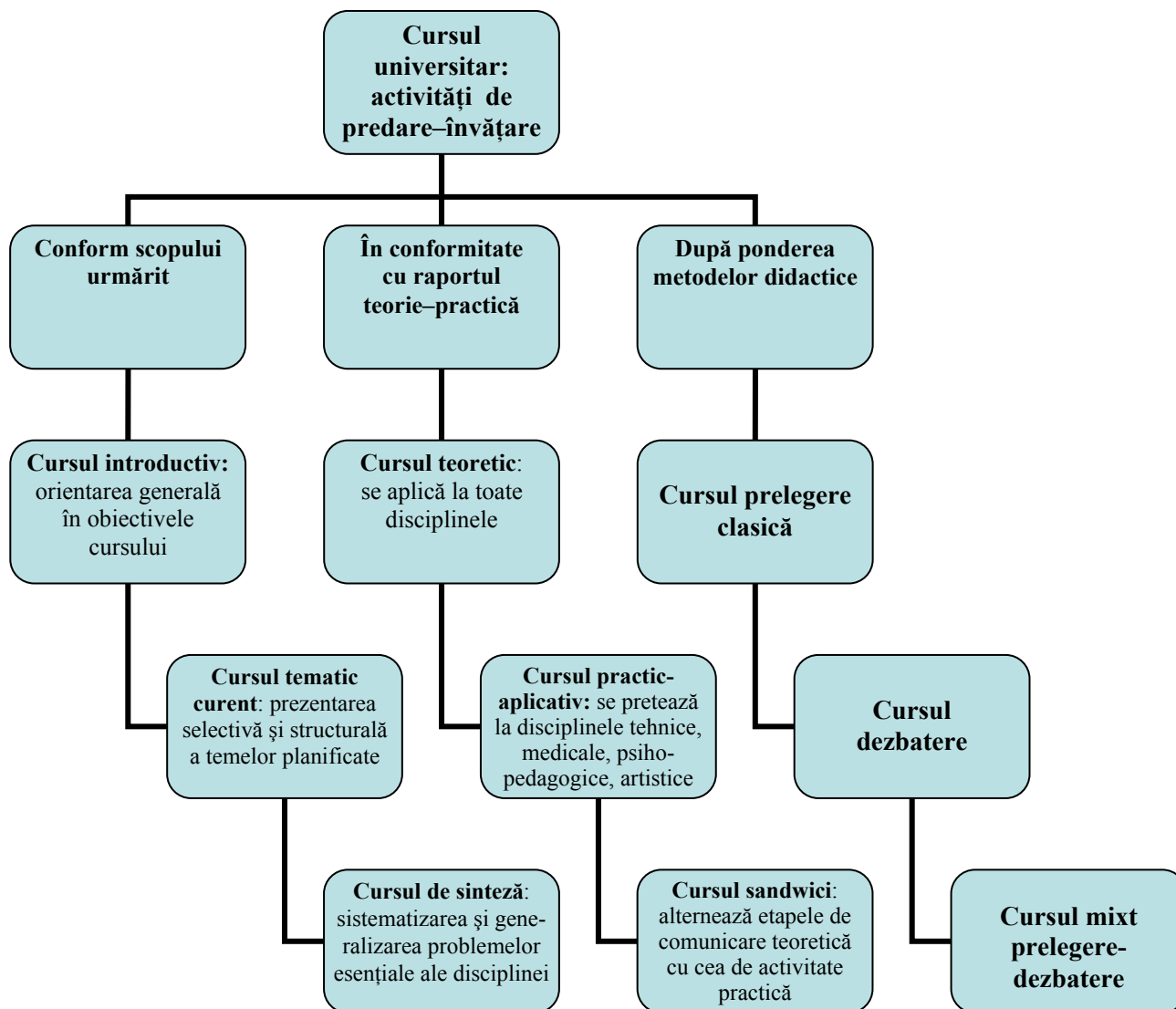
Unitatea de conținut *Proiectarea curriculumului universitar* (capitolul II) este prezentată prin entitățile sale distincte: *curriculum universitar de bază, metodologia proiectării pe discipline, proiectarea cursului universitar ca formă de organizare a activității didactice* cu întreg cortegiul de rigoare. Autorul pune accent pe dezvoltarea continuă a Cursului universitar, abordată ca *linie de politică educațională proprie învățământului superior*. Potențialul cursului universitar, recunoscut drept *formă principală a activității didactice în contextul academic*, este propus spre valorificare în actul pedagogic, în baza unor criterii bine definite.

Fiecare dintre formele prezentate în diagramă este explicată și exemplificată printr-o schemă-cadru de proiectare ce cuprinde tipurile de obiective dominante și respectiv activitățile de învățare și strategiile didactice. Pentru mai multă convingere autorul propune și un scenariu al cursului-standard, însoțit de două variante de evaluare a calității lui.

Aceeași paradigmă se aplică în prezentarea *proiectării seminarului universitar* (o altă formă de predare/învățare): tipologia seminarului – schema-cadru de proiectare (obiective, activități de învățare, strategii) – chestionare de evaluare a calității seminarului. Fiecare entitate enumerată, prin gradul său de elaborare, constituie un cadru flexibil ce face posibilă implementarea lui în orice domeniu disciplinar.

Proiectarea strategiilor didactice în învățământul superior (capitolul III) oferă un spațiu conceptual deschis, susținut puternic printr-o serie de metode, care pot spori calitatea proceselor de predare/învățare. Citiitorul are oportunitatea să reflecteze asupra ecuației teoretice care dă autoritate metodei: percepțiile științifice pe care le întrunește, funcțiile și caracteristicile care o reprezintă, avantajele și dezavantajele ei. Sistemul

metodelor de învățare este structurat în cinci categorii: *afirmative, interogative, de descoperire, active și de creativitate*. „Oferta” este generoasă – 32 metode și tehnici, astfel încât fiecare să-și poată completa cunoștințele în domeniul metodologic pentru a introduce un suflu nou în instruire.

Raționamentele ce impun *proiectarea evaluării rezultatelor academice* (capitolul IV) sînt prezentate din mai multe perspective: socială, pedagogică, managerială și a procesului didactic. Se revine la tipurile, formele și metodele evaluării, rolul și funcțiile ei, strategiile de evaluare și testele ca instrumentariu de evaluare. Autorul nu se limitează la o simplă trecere în revistă. Fiecare entitate în parte este abordată din perspectiva pretării sale pentru un context sau altul al procesului educațional și ca valoare în sine. Evaluarea prin texte clasice, de exemplu, este explicată prin modele elaborate pentru variate domenii disciplinare: drept, istorie, genetică, algebră, finanțe, limba română etc. Fiecare test respectă un principiu comun: eșalonarea activităților de evaluare pentru fiecare subiect urmînd formula – reproducere–comprehensiune–aplicație.

Aserțiunea capitolului V, *Comunicarea didactică eficientă – condiție a instruirii de calitate*, exprimă părerea autorului. În opinia sa, învățarea universitară modernă presupune poziția proactivă a studentului în raport cu propria evoluție în cunoaștere, dar și conlucrarea eficientă a cadrului didactic, gestionar al procesului educațional, cu studentul. În această sintagmă de parteneriat și colaborare în cadrul procesului de predare/învățare, ambele părți materializează relația subiect–subiect, mediată de comunicarea eficientă.

În baza sintezei realizate putem afirma că demersul acestei lucrări este orientat spre două axe:

- revigorarea cunoștințelor despre proiectarea didactică și ordonarea/îmbogățirea lor prin viziunea didacticii moderne;
- integrarea cunoștințelor teoretice în practica educațională a cadrelor didactice care tind să-și întemeieze acțiunile de proiectare pe știință.

În acest sens, cartea „Proiectarea didactică în învățământul superior” este suportul metodologic pentru *a ști* cum poate fi proiectat succesul academic și pentru *a face* ca acesta să se producă în contextul universitar.

Consemnează
Svetlana SEMIONOV

Catedra Științe ale Educației